

A PRIORI: repàs de la morfologia i la sintaxi.

Analitza sintàcticament i tradueix els següents textos. Llavors fes el comentari morfològic de les paraules subratllades.

Una carta després de l'erupció del Vesuvi.

Periculum nostrum iam intellegis. Ego et mater mea uiuimus sed auunculus non iam uiuit. Subito prima hora mater auunculo dixit: «Magna nubes ex Vesuuio¹ surgit». Mox mons nube mira cingitur et tegitur. Auunculus classem regebat. Itaque nauem flexit et ad montem iter direxit. Ego matrem non neglegauit. Mox oppidum cineribus tegebatur. Surreximus et fugam paruimus. Vix pedes nostros reximus. Viae cineribus densis tegebantur. Capita nostra linteis strinximus et teximus. Mater infelix uix pedes trahebat. Illam dextra ducebam. Mihi autem dixit: «Quo me ducis? Salutem tuam causa mea neglegis». Nox terram texit. Saepe surreximus et pedes traximus. Tandem periculo liberi fuimus. Flammae non iam ex monte surgebant. Oppidum cineribus densis non iam cingebatur. Postridie

nuntius nobis dixit: «Auunculus tuus non iam uiuit. Corpus cineribus tegitur». Iam hoc satis intellegis. Gratias ago nam ego et mater uiuimus.

1. Vesuuius, -i (m): Vesuvi (nom d'un volcà).

Pupienus, Balbinus et Gordianus. (Eutropi, *Breuiarium ab urbe condita*, 9, 2-3.)

Post tres simul Augusti erant, Pupienus¹, Balbinus², Gordianus³. Romam uenerunt et Balbinus² atque Pupienus¹ in Palatino⁴ interfecti sunt, Gordiano³ imperium reseruatum est. Gordianus³ Parthis⁵ bellum fecit. Ibi interfectus est fraude Philippi⁶. Philippi⁶ duo, filius ac pater, imperium ceperunt et ad Italiam uenerunt.

1. Pupienus, -i (m): Pupiè (nom propi d'home).
2. Balbinus, -i (m): Balbí (nom propi d'home).
3. Gordianus, -i (m): Gordià (nom propi d'home).
4. Palatinus, -i (m): Palatí (un dels turons de Roma).
5. Parthus, -a, -um: part (habitants del sud del Caspi).
6. Philippus, -i (m): Filip (nom de diversos reis de Macedònia).

Els diners esclavitzen els humans. (Sèneca, *Sobre la ira*, III, 33)

Circa pecuniam plurimum uociferationis est: haec fora defatigat, patres liberosque committit, uenena miscet, gladios legionibus tradit; propter hanc uxorū maritorumque noctes strepunt litibus et tribunalia magistratuū premit turba, reges rapiunt atque ciuitates euertunt.

Augustus. (Eutropi, *Breuiarium ab urbe condita*, 7, 8-9)

Octauianus Augustus¹ rem publicam quadraginta et quattuor annos solus obtinēt, ante enim duodecim annis cum Antonio² et Lepido³ tenebat. Decedit autem septuagesimo sexto anno morte communi in, Campaniae⁴ oppido, Atella⁵. In campo Martio⁶ sepulturam dant atque uirum deo similem⁷ putabant.

1. Octauianus Augustus, -i (m): Octavià August.
2. Antonius, -i (m): Antoni (nom d'home romà).
3. Lepidus, -i (m): Lèpid (nom d'home romà).
4. Campania, -ae (f): Campània (regió d'Itàlia central).
5. Atella, -ae (f): Atel·la (ciutat de la Campània).
6. Martius, -a, -um: de Mart.
7. Similis, -e: es construeix amb datiu.

August Prima Porta, I dC